

Edinost

Glasiło političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Naročnina znaša

za vsa leta 34 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. —, na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne odzira. Naročnina za nedeljsko izdajo „Edinosti“ stane: celoletno K 5-20, pol leta 2-60. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovane pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Nastanila tiakarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-branilnični račun št. 841-652. TELEFON štov. 1157.

Izhaja vsaki dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Posamične številke se prodajajo po 3 avč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
CENE OGLASOV se računajo po vrstah (široke 73 mm. visoke 2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink; za ovrtnice, zabvale, poelance, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglašne v tekstu lista do 5 vrst 20 K., vsaka nadaljina vrsta K 2. Mali oglaš po 3 stot. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Narodna delavska organizacija

za Primorsko, Kranjsko, Koroško in Štajersko

pridei

v nedeljo dne 15. septembra
v gledališni dvorani „Narod. doma“
v Trstu
ob 9. uri predpoludne

velik javen :: protestni shod

proti nameri tukajšnje socijalne demokracije,
ki hoče uvesti legitimacijske listke (tesere)
pri delu ter s tem oškodovati našega sloven-
skega delavca, osobito okoličana.

Narodni delavci pridite!

VODSTVO.

BRZOJAVNE VESTI.

Sklicanje državnega zbora.

PRAGA 11. „Prager Tagblatt“ poroča,
da bo državna zbornica najbrž sklicana dne
20. oktobra.

Dalmatinski deželni zbor.

ZADER 11. Posl. Biankini je interpe-
liral, ker ni bil lani sklican deželni zbor ali
ker se ni oziralo na sklep deželnega zbora iz
leta 1905 glede preosnove dalmatinske pa-
ropladne službe.

Deželni zbor za Bosno in

Hercegovino.

DUNAJ 11. Neka tukajšnja korespon-
denca poroča, da se v kratkem odloči, se ima
li dati Bosni in Hercegovini deželni zbor ali
ne. Tozadevna pripravljavna proučavanja se
vrše že nekoliko časa.

Japonski častniki pri cesarju.

DUNAJ 11. Danes predpoludne je ce-
sar vsprejel v posebni avdienci častnike ja-
panske eskadre s podadmiralom Jjuinom na
čelu. Avdienca je trajala četrto ure. Častniki
so se iz hotela „Imperial“ peljali v cesarski
dvorec v dvornih kočijah.

DUNAJ 11. Danes zvečer je bila pri
cesarju v Schönbrunnu večerja, na kateri so
bili japonski poslanici s poslaniškim osebjem,
podadmiral Jjuin in japonski pomorski čas-
tniki, vojni minister Schönaich, več avstro-
ogrskih pomorskih častnikov in mnogi dvorja-
niki.

Koze na Dunaju.

DUNAJ 11. Danes so konstatovali zopet
dva slučaja koz.

Imenovanji v šolski stroki.

DUNAJ 11. „Wiener Zeitung“ javlja
da je Fran Franković, profesor na vseučilišču
v Kopru, imenovan ravnateljem učiteljskega
v Kastvu, ki ga je doslej vodil provizorično, —
Jakob Jakac, provizorični učitelj na učiteljs-
šču v Kopru, je imenovan prvim učiteljem
na učiteljsku v Kastvu.

Posvetovanja avstrijskih in ogrskih

ministrov.

DUNAJ 11. Pod predsedstvom ministra
za znanje stvari barona Aehrenthala se je vr-
šila danes v ministerstvu za znanje stvari
konferenca, katere so se od strani ogrske
vlade vdeležili ministri Wekerle, Košut, Da-
ranyi in Apponyi, od avstrijske vlade pa ba-
ron Beck, dr. Klein, dr. Korytowski, grof
Auersperger in Derschatta. Zapisnikar je bil
dvorni in ministerijski svetnik vitez pl. Weil.
Predmetom razprave so bila državno-pravna
vprašanja, ki so v zvezi z nagodbo. Posveto-

vanja, ki niso bila še danes dovršena,
se bodo nadaljevala jutri.

Kongres svobodomislecev v

Pragi.

PRAGA 11. Početkom današnje seje
je govoril še o včerajšnjem predmetu dr. Of-
ner z Dunaja ter razvijal enake nazore o lo-
čitvi cerkve in države kakor včerajšnji govori-
niki. Pisatelj Zenker z Dunaja je izrazil po-
tem v imenu kongresa svoje obžalovanje, da
en del časnikov še poostrejuje narodna nas-
protstva, dočim si kongres prizadeva priprav-
ljati mirno skupno življenje narodov.

K programu današnjega dne „Patrijo-
tizem in svobodna misel“, je najprej govoril
dr. Carmin iz Ženeve ter izjavljal, da ne stoji
svobodna misel v nikakem nasprotju s poj-
mom narodnosti.

Demonstracije proti velikemu

županu.

MAROS VASARHELY 11. [Ogr. biro]
Sinoči je priredilo meščanstvo na čast veli-
kemu županu Ugronu bakljado. Avtonomisti
in socialisti so hoteli pa to preprečiti s tem,
da so pokupili vse baklje. Njihovo postopanje
je prebivalstvo ogorčilo. Policiji se je pa po-
srečilo, da je preprečilo nemire. Socialisti so
bili razkropljeni, nakar se je bakljada vršila.
Podžupan Nagy je odstavil višega kotarskega
sodnika Köröyja in višega notarja Reiherja,
kar je provzročilo pri stranki neodvisnosti ve-
liko ogorčenje. Povodom generalnega shoda,
ki se ima vršiti popoldne se je bati velikih
demonstracij.

Gr f Apponyi na Dunaju.

BUDIMPEŠTA 11. „Ogr. biro“ poro-
ča iz Dunaja: Danes predpoludne je dospel
semkaj naučni minister grof Apponyi.

Nastor ogrskih trgovcev.

BUDIMPEŠTA 11. Člen magnatske
zbornice baron Friderik Kochmeister, nestor
ogrskih trgovcev je umrl v starosti 91 let.
Baron Kochmeister je bil utemeljitelj Pe-
šanske Lloydove družbe in mnogoletni pred-
sednik trgovinske in obrtne zbornice.

Ruski gostje v Sofiji.

SOFIJA 11. [Bolg. ag.] Knez Ferdi-
nand je popoldne vsprejel odposlanca ruske
vojaške deputacije. Veliki knez Vladimir
Aleksandrovič in soproga sta vsprejela diplo-
matične zastopnike inozemskih držav in nj-
hove soproje, ministre, člene odbora za po-
stavljenje spomenika in načelnike različnih
dobrodelnih in kulturnih društev. Zvečer je
bila v palači večerja, na katero je bilo po-
vabljenih 160 oseb.

Veliki knez Vladimir v Sofiji.

SOFIJA 11. [Bolg. ag.] Včeraj popo-
ludne je dospel semkaj veliki knez Vladimir
Aleksandrovič, da bo zastopal carja na od-
kritju spomenika Aleksandra II. Na kolodvo-
ru so ga vsprejeli prestolonaslednik Boris in
drugi dostojanstveniki. Stotnja vojakov mu je
izkazala vojaške časti. Topništvo je oddalo
31 strelav. Prebivalstvo je navdušeno po-
zdravljalo kneza.

Prince Saksonske-Koburški na smrtni

postelji.

KARLOVI VARI 11. Zdravniki so ne-
prestano pri bolnem princu saksonske-kobur-
škem, katerega stanje je zelo opasno.

Bivši norveški minister.

KRISTIANIA 11. Bivši minister [za
deželno brambo je umrl.

Španski kralj operiran.

SAN SEBASTIAN 11. Kralj Alfonz je
bil danes operiran v nosu. Operacija se je
popolnoma posrečila. Stanje kraljevo je zelo
povoljno.

Finski deželni zbor.

HELSINGFORS 11. [Šved. brz. biro]
V Finskem deželnem zboru so se na debati

tesno natlačenih ljudi, ki nimajo nobenega
interesa več na tem, kaj se godi zgoraj nad
njihovimi glavami in onkraj teh sten; ki jim
je vseeno, kam jih pelje ta plavajoča ječa.

Veliko več je arestantov na ladji nego
stražbežih vojakov; zato pa je slehernemu
gibljeju te gruče ljudi s krepko roko odk-
zana gotova mera in ladja zavarovana zoper
vsak morebitni punt.

Sploh je preskrbljeno za vse, celo za
najneverjetnejše slučaje: celo ako bi se ho-
tela vzdigniti ta najbesnejša, obupana žival in
kljubovala največji nevarnosti, ako bi strelji
skoz omrežje ne imeli uspeha in bi ta žival
hotela streti svojo železno pregrado, tudi
potem še bi ostajalo poveljniku mogočno
sredstvo. Treba bi mu bilo samo dol, kjer so
stroji, zaklicati dve besedi: „Odprite ventil!“
„Na ukaz!“ — in takoj po teh besedah
bi se razlili v celice arestantov iz strojnega
prostora potoki vroče pare, kakor v špranjo
z mrčesom.

To originalno sredstvo zabranja najsi-
gurnejše vsak upor te pečičice ljudi tam spo-
paj pod krovom.

o dovoljenju 20 milijonov za vojaške stroške
carstva izjavili socijalni demokrati in agrarci
proti, dočim so Švedi in Mladofinci glasovali
za dovoljenje.

Velik požar v Kantonu.

HONGKONG 11. Okola 100 trgovskih
hiš v Kantonu, ki so bile lastnina najugled-
nejih kitajskih trgovcev, je včeraj uničil
požar.

Volitve v Avstraliji.

SYDNEY 11. (Nemška kabelska dru-
žba) Dosedanji izid včerajšnjih volitev za pa-
rlament Novega Južnega Walesa je nastopil:
Vladna stranka 49 (prej 46), delavska stran-
ka 30 (prej 25), naprednjaki 6 (prej 16), ne-
odvisna stranka 5 (prej 3). Vladi je zagotov-
ljena večina.

Baron Aehrenthal odlikovan.

LONDON 11. „Westminster Gazette“
javlja, da je kralj Edvard podelil avstroogr-
skemu ministru za znanje stvari veliki križ
Viktorijnega reda.

Maroko.

PARIZ 11. Listi poročajo iz Casablan-
ke od 9. t. m.: Za jutri je pričakovati no-
vega napada Marokancev. Z zrakoplovom je
bilo možno izvedeti za pozicije sovražnika, ki
je dobil novih pojačenj. Na ukaz Mulej Ha-
fida je odšlo 3000 konjikov in 4000 pešcev, da
bi se združili z rodovi Sijava.

PARIZ 11. Vojne ladije „Republique“,
„Gaulois“, „Jaure Guiberry“ in „Jules Fer-
ry“ so prejeli nalog, da uvedejo na krovu
aparate za radiotelegrafijo.

LONDON 11. „Daily Telegraph“ poro-
ča iz Tangerja: Marokanska državna banka
je posodila sultanu Abdul Aziziu en milijon
frankov, ki jih bo moral izplačati polovico
v Fezu, polovico pa, ko dospe v Rabat.

BEROLIN 11. „Nordd. Allg. Zeitung“
poroča, da je državni kancelar odredil, da se
ima Nemcem, ki so bili oškodovani o priliki
bombardiranja Casablanke, izdati predjem v
znesku 250.000 mark, katere bodo pozneje
vrnili, ko dobe tozadevno odškodnino, s pri-
držkom, da dodatno odobri to državni
zbor.

PARIZ 11. „Temps“ poroča in Tan-
gerja: Mulej Hafid, ki še ne razpolaga o po-
trebnih sredstvih in se boji, da ga v neka-
terih krajih ne bodo dobro vsprejeli, se ne
poda sedaj v Rabat. Glasom nekega poročila
lista „Liberté“ iz Tangerja, so čete pod po-
veljstvom generala Drude odšle, da napadejo
Tadert.

Iz Perzije.

TEHERAN 11. (Reuterjev biro) neko
uradno poročilo pravi, da 100 mož turške
pehote severno-zapadno od Urmije zasedlo
Gangacim. Neka brzojavka, ki je bila včeraj
v parlamentu prečitana javlja, da imajo turške
čete dosedaj v oblasti ozemlje s 150 vasmii
in okolico Hoj. Parlament je proti sestavi
novega ministerstva ter je odposlal k šahu
protestno deputacijo.

Rusija.

Kolera.

PETROGRAD 11. Iz Nižnega Novgo-
roda poročajo o 8 novih slučajih kolere, iz
Smolenska o 4 in iz Jaroslavske gubernije o
30 slučajih.

Napad na vlak.

TOMSK 11. Neka oborežena banda je
napadla poštni vlak. Sprevodnika so umorili.
Banda je odnesla 10.000 rubljev.

Negoda carske jahte „Standart“.

HANGOE 11. [Brzojavna agentura]
Carska jahta „Standart“ je ob 4 in pol uri
popoldne zadela pri Horsee zapadno od
Hangoe na podmorsko skalo. Revalski rešilni
parnik Freya je dospel na mesto negode,
kjer se nahaja še sedem torpedov, ki spre-
-

Vendar je živel tudi pod pritiskom tako
strogega regimenta to sivo kidelec ljudi za
železnim omrežjem navadno, človeško življenje.
V isti noči, ko je parnik sopihaje rezal va-
love, puščaje za seboj v temi dež isker, ko
so vojaki na straži, oprti na svoje puške,
dremali na hodniku in so leščerbe slabotno
razsvetljevale prehod med celicami in ležišča
arestantov — v tej isti noči se je za onim
omrežjem neslišno izvršil drama. Uklenjena
občina je kaznovala svoje odpadnike.

Naslednjega jutra se pri pozivu trije
arestanti niso vzdignili več s svojega ležišča.
Obležali so kljubno žugajočemu klicu njihovih
predstojnikov. Ko so stopili vojaki za omrežje
in vzdignili plašče, s katerimi so bili oni
pokriti, so videli predstojniki, da bi se ti
trije na njihov poziv nikdar ne odzvali...

Pod strašnim vtiskom te nočne trage-
dije je vladal po prostoru mračen molk;
samo pluskanje morskih valov in sopihanje
stroja je odmevalo po ladji.

A kmalu so pričeli med jetniki pogovori
in domnevanja o posledicah tega „dogodka“.
Oblast očitno ni bila voljna pripisati smrti

ljajo jahto. Car Nikolaj je ostal s svojo rod-
bino na jahti.

Socijalnemu demokratu tržaškemu v celjski „Domovini“.

Celjska „Domovina“ je od-
prla svoje predale tržaškimi so-
cijalnim demokratom! V številki od
2. septembra 1907 priobčuje celjski list daljši
dopis iz Trsta iz „delavskih krogov“ pod
naslovom „Slovensko delavstvo v Trstu in so-
cijalna demokracija“.

Ves dopis je tako natovorjen z zavijanjji,
vračanjji, potajevanjem realnosti, krivičnih
obtožeb in direktnih neresnic na škodo naše
narodne stranke, da naravnost izživlja na od-
govor. Ali povdariti moramo hitro, da ne od-
govarjamo celjski „Domovini“, ampak tržaš-
kemu socijalnemu demokratu.

Tržaški socijalni demokrat bi hotel pri-
kazivati, kakor da so socijalno-demokratske
organizacije le strokovne in da so brez poli-
tičnega značaja. Pravi, namreč, da istim
nikakor ni namen škodovati slovenski narod-
nosti v Trstu, ampak le koristiti slovenskemu
in italijanskemu delavstvu v Trstu!

Lepa beseda to, ki pa jej — žal —
dejstva kričeče nasprotujejo. Če socijalna
demokracija nima namena škodovati slovenski
narodnosti, ali točneje rečeno: če jej ni
namen podpirati italijanski nacionalizem proti
slovenskemu, naj nam izvoli tržaški socijalni
demokrat v celjski „Domovini“ pojasniti:

1. Zakaj je slovenska socijalna demokra-
cija zavzemala doslej toli nasprotno stališče
nasproti zahtevi tržaških Slovencev po jedni
ljudski šoli? —

2. Zakaj je nastopila naravnost strupeno-
sovražno proti slovenski narodni stranki in
proti tržaškim slovenskim poslancom ob vpra-
šanju volilne reforme, čeprav so se ti posta-
vili na strogo demokratično stališče, čeprav
so si ti prisvojili postulate socijalne
demokracije in čeprav je ves načrt ita-
lijanske večine nosil na čelu očitno
tendencijo po ohranitvi privilegijev, ka-
tere bi morali ravno socijalni demokratje po
zahtevi svojih lastnih idej in načel neizprosno
pobijati?!!

3. Zakaj so se socijalni demokratje v
Puli vezali z italijansko stranko toliko na
državnozbornih kolikor na deželnozbornih
volitvah? In to v zvezi dejstvu, da se je na
državnozbornih volitvah bil boj med dvema
narodnima strankama! In v zvezi dejstvu, da se
je na občinskih volitvah bil boj med ita-
ljansko nacionalistično stranko in
med stranko mednarodnega značaja, ki
je popolnoma abstrahirala od političnih in
narodnostnih momentov in si je postavila
izključno le gospodarsko-administrativne cilje:
saniranje posledic škandaloznega in brezvest-
nega občinskega gospodarstva v Puli, pod
katerim je trpelo in trpi v prvi vrsti
delavno ljudstvo, za kar je najboljši
dokaz dejstvo, da so ravno socijalni demo-
kratje najglasnejše in najstrožje obsojali to
gospodarstvo in da je jeden socijalno-demo-
kratičnih voditeljev pred nekoliko meseci na
javnem trgu v Puli izrekel celo uničevalno
sentenco: ako ima župan dr. Rizzi le iskrico
poštenja in samoljublja v sebi, ne prestopi
nikdar več pragu mestne hiše v Puli! In
vendar se je socijalna demokratična stranka
pozneje zvezala z istimi razsipalci občinskega
premoženja, z istimi nasilniki, oligarhi in
avtokrati! Zakaj, zakaj?! Morda zato, da —
ne bi škodovala slovenski na-
rodnosti?!!

Socijalni demokratje da hočejo koristiti
italijanskemu in slovenskemu delavstvu. Ka-

slučaju ali nanaglj smrtni bolezni. Znaki, da
so umrli oni nasilne smrti, so ležali na dlani,
in uvela se je preiskava. Odgovori arestantov
so soglašali. Ob kakem drugem času bi se
bilo oblasti morda tudi posrečilo, da bi bila
tega ali onega z grožnjami ali lepimi obljub-
bami pripravila do ovdabe svojih tovarišev, a
zdaj je bil jezik slehernega zavezan — ne
samo s čuvstvom kolegalnosti. Kajti kakor
je bila tudi oblast strašna, kakor strašno je
tudi žugala, „občina“ je bila še groznejša; v
tej noči, tam na onih deskah, pred obličjem
straž je bila pokazala svojo moč.

Brez dvoma marsikateri ni spal; marsi-
katero uho nemara je slišalo kratko ječanje
ali tihi boj pod posteljno odejo, tisto ggra-
nje in dihanje, ki je tako različno od diha-
nja mirno spečih. — Nihče pa ni ovadil iz-
vrševalcev te grozne obsodbe. Oblasti ni
preostajalo drugega nego da se je lotila onih
tovarišev, ki sta bila oficijalno odgovorna —
staroste in njegovega pomočnika. Še isti dan
so ju uklenili.

(Dalje.)

PODLISTEK.

Sokolinec.

Sibirska povest.

Ruski spisal Vladimir Korolenko.

Velik prostor je bil to, nizkim stropom.
Po dnevi je prihajala luč v ta prostor skozi
male line, ki so se odražale na temni steni
kakor dve vrsti svetlih gumbov. Sredi skozi
je vodil hodnik, ločen z železnimi mrežami in
stebri od celice arestantov. Tukaj so stale,
oprte na svoje puške, straže. Zvečer so go-
rele tukaj slabo brleče leščerbe.

Vse življenje teh pasažirjev se odigrava
nezakrito pred očmi straž za onim omrežjem.
Naj siplje tropično solnce svoje vroče žarke
na morje, ali naj tuli veter, naj se ječe kri-
vijo jambori in se razbijajo valovi mogočno
ob ladjinem tramovju — tukaj pralutkava
tuljenju in besnenju nevihte na stotine vedno

kova je ta ljubezen socijalne demokracije do sloven. delavstva, za to je podala dokaz pravkar s tem, da je inavgurirala pravi teror proti slovenskim delavcem, ki niso pristali socijalne demokracije! Na podjetjih, nad katerimi ima ona moči in vpliva so začeli neusmiljeno odpuščati slovenske delavce in hočejo uvesti legitimacijske liste na delu, čemur bi bila posledica ta, da naš delavec, ako se ne udeležuje pri g. Valentinu Pittoniju, ne bi dobil kruha in zasluzka, pač pa regnicoli, tujinci, ki bodo imeli legitimacijo socijalne demokracije. Posebno hudo bito zadelo tiste naše delavce, posebno tudi okoličane, ki iščejo dela v mestu le v gotovih dobah leta. To je naravnost brutalno, neusmiljeno.

Naravnost brezvestno početje da je — pravi tržaški socijalist v celjski „Domovini“ — to, kar počenjajo sedaj tržaški narodnjaki s slovenskimi delavci! Pojte no: komu hočete sipati peska v oči?! Tržaški socijalist v celjski „Domovini“ misli očividno na ustanovo „Narodne delavske organizacije“. Ali za pet ran božjih: za koga pa je ustanovljena ta organizacija, ako ne za slovenskega delavca?! Od kje jej prihajajo člani, ako ne iz mase slovenskih delavcev?! Mari pa hoče avtor trditi, da v Trstu ni bilo slovenskih delavcev, ki niso pristali socijalne demokracije?! Mari tisti tisoči delavcev, ki so člani naših delavskih podpornih društev in raznih gospodarskih organizacij, zasnovanih od narodne stranke — mari ti delavci niso slovenski — delavci?!

Zastoj so vsi poskusi tržaškega socijalnega demokrata, da bi v celjski „Domovini“ potajil politični značaj socijalno-demokracijskih organizacij. V socijalni demokraciji imajo tudi strokovne organizacije politične namene in cilje. Če kje, je to posebno v našem Trstu, kjer socijalna demokracija ob vsakem političnem in narodnem vprašanju nastopa enostransko: proti jedni strani na korist drugi. Tako je bilo ob že gori navedenih slučajih. Kaj pa dogodki zadnjih dni, ko so socijalisti javno, po ulicah, fraternizirali z najhujimi italijanskimi nacionalisti?! A posebno eklatanten dokaz za to našo trditev je bil nastop vodje tržaške socijalne demokracije v parlamentu na Dunaju, kjer se je tako toplo zavzel za svobodo italijansko-nacionalističnih manifestacij in za italijansko trikoloro ter je proslavil Garibaldi, kakor bi ga ne mogel bolje sam vodja italijanskega nacionalizma v Trstu, g. Venezian, ki — kakor znano — ni ravno posebno skromen in škrupulozen, ko gre za uveljavljanje svojih lastnih nacionalističnih nazorov. Mogli bi navesti še neki drugi kričeči dokaz o „ljubezni“ socijalne demokracije do slovenske narodnosti v Trstu. Ali za sedaj moramo deti prst preko ust v interesu velike stvari.

Zastoj ves trud socijalnega demokrata v celjski „Domovini“, da bi potajeval dejstva, ki — kriče in ob katerih se razbija njegovo očitjanje, da je slovenska narodna stranka sovražna delavstvu. To očitjanje se razbija izlasti ob dejstvu, da je naša narodna stranka šla navdušeno in na strani socijalne demokracije v borbo in na ulico za najvišji postulat delavstva: za podeljenje političnih pravic delavskim masam, izlasti za splošno in enako volilno pravico! Narodni delavci so zasnovali svojo organizacijo za slovenskega delavca in ne proti njemu: zasnovali so jo, da se naše delavstvo osamosvoji iz mučne odvisnosti od ljudi, ki so se socijalistično zastavili v roki v neprestani službi kakor avksilijarna četa — italijanskega nacionalizma!

Preosnova avstrijskega ministertva.

V Dunajskih političnih krogih se govori, da povodom preosnove Beckovega kabineta vstopi v ministerstvo poleg posl. Gessmanna, tudi gorenje avstrijski deželni glavar Ebenhoch. V tem slučaju postane ta finančni, Gessman pa naučni minister. Dosedanji finančni minister postane baje namestnik v Galiciji.

„Pokret“ pa vzdržuje svojo vest, da pride imenovanje jugoslovanskega ministra resno v pretres. Tudi Poljaki da bodo podpirali Jugoslovane v tem njihovem prizadevanju. V prvi vrsti pa da je poleg klerikalnih Slovencev za to tudi vlada sama, ker se na deja, da vstvari s tem protiteče ne le proti Ogrski, ampak tudi proti Hrvatski. Kako da se umeva imenovanje jugoslovanskega ministra priča najbolje tozadevna izjava predsednika poslanske zbornice dr. Weisskirchnerja [ki je za dr. om. Luegerjem ena najupliveljših oseb v kršćansko-socijalnem taboru] v pogovoru z dopisnikom lista „Agrar Zeitung“. Dr. Weisskirchner se je izjavil tako-le:

Nahajam se že 4 tedne na dopustu in se ne nahajam v nikakih zvezah niti z dunajskimi niti s političnimi krogi. Kar se mene osebno tiče, bi mi bilo všeč, aka bi bil eden jugoslovanskih poslancev imenovan ministrom. Ta izjava je — govorimo vedno s „Pokretom“ — sicer kratka in jednostravna, ker izhaja iz nje da so odločujoči krogi kršćanskih socijalcev naklonjeni temu vprašanju.

Istrski deželni zbor se snide!

Te dni sta se mudila v Trstu posl. dr. Leginja in Spinčić. Njiju prihod semkaj je bil v zvezi s prizadevanji, da bi se omogočilo sklicanje deželnega zbora istrskega. Kakor

doznajemo, to pot pogajanja niso bila brezuspešna. Italijani so slednjič privolili v to, radi česar so par let obstruirali. S tem so dokazali, s kolikim cinizmom so provzročali deželi najhujšo gospodarsko škodo. Poslanci večine so namreč končno privolili v to, da bo vlada na hrvatske in slovenske interpelacije hrvatski oziroma slovenski odgovarjala. Na podlagi tega dogovora se deželni zbor skliče morda že pred 20. septembrom. Dogovor velja seveda le za zasedanje, da se rešijo mnoga važna vprašanja in morda tudi volilna reforma.

Iz Hrvatske.

M. Rojc — odvetnik.

Bivši sekijski načelnik in hrvatski poslanec M. Rojc otvori v kratkem v Belovaru odvetniško pisarno.

Dogodki na Ogrskem.

Volilna reforma na Ogrskem.

Iz Budimpešte poročajo: Minister za notranje stvari grof Andrássy je izjavil, da je že dovršil pripravljajna dela za uvedbo splošne, tajne volilne pravice, da je načrt volilne reforme dovršen ter da predloži elaborat že eni prihodnjih sej ministrskega sveta.

Delavska demonstracija na Ogrskem za splošno volilno pravico.

Kakor poročajo iz Budimpešte, so zastopniki vseh strokovnih delavskih društev sklenili prirediti dne 10. oktobra povodom otvoritve parlamenta poulično manifestacijo v prilog splošni volilni pravici ter praznovati tega dne. Delavci nameravajo prirediti tako demonstracijo po vseh mestih dežele.

Francosko-španski odnošaji v Maroku.

„Daily Mail“ poroča iz Tangerja od 9. t. m.: Odnošaji med francosko in špansko vlado so precej kočljivi. Španci so hoteli odposlati v Maroko večje število čet nego Francozi ter bi bi hoteli kakega španskega generala imenovati poveljnikom nad obema armadama. Francija pa absolutno neče privoliti v to. V tujakšjem pristanšču se nahajata dve španski vojni ladiji s 700 vojak.

Nova papeževa enciklika.

Iz Pima poročajo: Papeževa nova enciklika je poglavito naperjena proti modernizmu. Okrožnica ima pretežno doktrinarne, dogmatične značaj. Pij X. podaja razjasnitve načel najuglednejših katoliških modernistov na svetopisemskem, bogoslovskem in modroslovnem polju. Potem prehaja v izpodbijanje. Modernizem, pravi papež, ni drugega nego zakrknat nacionalizem, ki omajuje ne le podlage katolicizma marveč tudi kršćanstva samega. Potem se papež obrača proti najnaprednejši skupini modernistov, Loisyju, Fyrreru, Laberthoumierju itd., ki so že prišli na Index. Političnega dela modernizma se okrožnica komaj dotika. Opominja pa duhovščino, naj pazi na moderne nauke, kajti le ona zastopa učeo cerkev in ne sme dopuščati, da se drugi nazivajo kakor čuvvarji vere. V Vatikanu polagajo največjo važnost na to okrožnico, ki izide najkasneje do konca meseca.

Dogodki na Ruskem.

Ženske v finskem deželnem zboru niso izpolnile nad, ki so jih stavliali vanje njihovih volilci. Glavni vzrok temu je, da ženske-poslanci ne poznajajo ni zakona ni ustave. Tako sedi v odboru za ustavne reforme neka kuharica, a v odboru za proračun neka piljarica.

Drobne politične vesti.

Spomenik Riegerju. V Horcu so v nedeljo odkrili spomenik bivšemu voditelju češkega naroda, Riegerju. Navzoč je bil tudi minister Pacak. Slavnostni govor je imel teseni somišljenik pokojnega patrijarha češkega naroda, dr. Matušč.

Patrijah Joahim. Iz Carigrada poročajo, da je stvar patrijarha Joahima, ki je žugal z ostavko, poravnana.

Bolgarski dijaki v Belemgradu. Vseučilišne krize v Sofiji, so bolgarski dijaki prisiljeni pohajati inozemska vseučilišča. Veči del se jih je upisalo na srbsko vseučilišče v Belemgradu. V minoletr je bilo na beligradskem vseučilišču upisano 800 bolgarskih dijakov, dočim jih je bilo v Zagrebu okolu sto.

Črnogorski mladeniči v Pragi.

„Glas Črnogorca“ poroča, da je črnogorska vlada poslala teh dni iz raznih krajev dežele v Prago 34 mladeničev na tamošnje obrtne in strokovne škole. Ti mladeniči se bodo učili na državne stroške.

Potovanje ameriškega vojne ministra. Iz Berolina poročajo, da ameriški vojni tajnik William H. Taft nastopi potovanje po svetu. Odpelje s v Jokohamo, Kobe, Nagasaki, Šangaj, Hongkong in Manilo. Na Filipinah se bo mudil več časa. Od tod se odpelje v Vladivostok, Irkutsk, Moskvo, Petrograd. Koncem meseca novembra pride v Berolin. V Berolinu bo Taft proučeval upravne, industrijske in trgovinske razmere.

Dnevne vesti

„Slovenčeva“ — lojalnost. „Slovenec“ je — sodeči vse druge ljudi po sebi — pričakoval z gotovostjo, da bo „Edinost“ v svojem poročilu o slavnosti na Proseku „očitčarila“ in da bo mogel on iz tega kovati

politični kapital. Ker pa se je zmotil v tem svojem računu zmerja in zasmehuje. Ze to je značilno za duševno perversnost, ki ne pozna več nikakega blagega čuta, da ne more „Slovenec“ absolvirati nobenega prepira in nobene polemike, ne da bi zasmehoval posamičnih oseb. In o tem se niti ne meni za to, ali je zadel pravega ali nepravlega. G. Cotič je bil sicer res na slavnosti na Proseku, ali ne kakor poročevalec „Edinosti“, ampak izključno le, kakor predsednik enega pevskih društev. Razun tega ga je gnala tja gori radost na tem slavlju, ko je skozi dolgih 17 let sodoživljal vse znamenite vesele in — neugodne dogodke, ki jih ima vredni „Hajdrih“ zabeležene v svoji kroniki. In posebno nepozabni naš Ivan Nabergoj se je obračal ravno do G. Cotiča vsikdar, kedar mu je kaj težilo srce radi „Hajdriha“. Po takih antedecendijah je pač več nego naravno, da sta čustvo pijetete in narodnega navdušenja vodila G. Cotiča na Prosek, ne pa namen, da bi kvaril slavnost. In ne le, da ni napisal niti črkice o slavnosti na Proseku, je bil ravno on poleg gg. dra Rybářa in dra Slavika, ki sta zastavljala vso svojo avtoriteto in ves svoj vpliv (za kar je na stotine prič), da ni prišlo do kakih ostrejših epizod!

Za vse to pa ima „Slovenec“ — zasmehovanje. „Slovenec“ slavi — in to opravičeno — velike zasluge predsednika „Hajdriha“, g. Alojzija Goriupa, za krasno prireditelj slavnosti. Ali to zaslužno hvalo zlorablja breztahtno in zlobno v zasmehovanje tržaških mestnih Slovencev in njihove „kavarniške“ politike. Ali čudno na tem je, da je isti G. Goriup ob vsprejemu in pred vsem občinstvom objel in poljubil — voditelja te baje tako pogumne „kavarniške politike“! Zakaj je „Slovenec“ zamolčal to dejstvo?! Menda za to, ker je (kakor znano širom slovenske zemlje) „Slovenec“ zelo lojalen list.

„Edinost“ je lojalno izrekla svoje obžalovanje na tem, da je na pevski slavnosti prišlo do političnih pojavov. Mesto pa da bi „Slovenec“ lojalno vzel na znanje to lojalno izjavo, pa je porabil tudi to, da sumniči odkritost našo ter blebeče o nekem odporu proti naskoku od strani ožjih pristašev — „Edinosti“. To lahko pripoveduje „Slovenec“ čitateljem svojim, ki niso bili na slavnosti, ne pa njim, ki so videli, kako je bila „Ljubljana“ — izvzemši onih par vsiklikov — ves čas predmetom vseobče nepozornosti, (da se ne izrazimo drugače).

„Slovenec“ bi hotel prikazavati stvar tako, da bi padal ves odij le na tržaške mestne Slovence, posebno pa na „Kolo“ in „Narodno delavsko organizacijo“. Fakt pa je ta, da je prišlo do malo ostrejših pojavov še le na dvorišču gostilne Lukše, kjer ni bilo skoro nič Tržčanov — navzoča je bila le škedenjska „Velesila“ in pa par Sokolov, ker so bili zbrani deloma v društveni krčmi na Proseku, deloma v gostilni gospodarskega društva na Kontovelju! Na Lukševem dvorišču so bili — poleg „Velesile“ — pevsko društvo iz Košane, kamniška „Lira“, Nabrežinci in raznih gostov z vsega Krasa. „Slovenec“ pa vendar sramoti tržaške Slovence, ker menda zahteva to njegova — lojalnost.

Se eno odkrito besedo. Mi smo izrekli svoje obžalovanje na tem, da je na taki slavnosti prišlo do političnih pojavov. O tem pa: kdo je kriv?! — nismo izrekli nikake sodbe. Na to vprašanje prinese morda prihodnost nekoliko odgovora.

Proti svoji volji smo govorili o teh dogodkih. Ali ker nas je „Slovenec“ prisilil v to, smo morali.

„Slovenčeva“ dostojnost. Včeraj smo pokazali, kako je „Slovenec“ obogatel svoj itak že bogati leksikon na psovkah. V včerajšnji številki pa je šel dalje, šel je v beznice — kamor ne zahajajo dostojni ljudje — na posodo po izraze in je v podivjanosti in posurovelosti prekosil samega sebe. Vsi oni, ki niso somišljeniki gospodarjev „Ljubljane“, so sami „politični lumpi“. Krono svoji podivjanosti pa je postavil „Slovenec“, vsikliknivši svojemu političnemu nasprotniku psovko, vzeto notri iz nižav socijalne kloake, umazano psovko, ki se je ne čuje nikdar v dostojni družbi. Čut dostojnosti se upira temu, pero se protivi in obziri do dostojnih čitateljev in neznatečih čitateljev nam govore, naj ne ponatisemo tiste psovke. Ali z druge strani nam ta psovka odpira vpogled v duševno razpoloženje ljudi, ki pišejo v „Slovenca“ in ta more dobro služiti čitateljem za sodbo, kadar čitajo kakor podlago za sodbo o naših navskrižjih se „Slovencem“. Zato ponatiskujemo tisto psovko, ki se glasi: **Culo rotto!!** Slovenci, ki umejo italijanski, vedo, kaj to pomenja. Za druge Slovence pa je bolje, da ne vedo! Tako omiko širi „Slovenec“, omiko med našim ljudstvom, tako neguje oni čut dostojnosti, tako blaži on čutstva! O kršćanskih načelih niti ne govorimo!!

Kedo izziva?! Vračaje se v nedeljo s Proseka proti Trstu zavstavljal sem se z večjo družbo v restavraciji Giovannella v Barkovljah. Sedeli smo precej dolgo pri čaši takomenuvanega terana. Poleg naše družbe je sedela druga italijanska družba, sestoječa iz treh gospodov in dveh gospic.

Okolu 10. ure začulo se je prelepo vbrano slovensko petje. Bili so namreč — če se ne motim — Adrijasi, ki so se vračali na svoje domove. Peli so prekrasno koračnico v mešanem zboru. Umeje se, da smo vsi vti-

nili, ko so pevci prepevaje korakali mimo restavracije. Italijanski fini družbi pa ni bilo všeč slovensko petje. Ena imenovanih gospic je nagovarjala enega gospodov, naj vrže čašo od piva na mimoidoče pevce! „Prendi un bicchiere e buttighelo sulla testa!“ K sreči nisem jaz tega slišal, ampak le moja soproga in njena sestra, drugače bi bil že jaz pokazal omenjeni gospici in odnosni družbi, kako se treba vesti v tuji hiši.

Soproga in svakinja sta mi to pravili še-le potem, ko smo zapustili gostilno.

Da se je vročevrtnim Italijanom dalo kako lekcijo, potem bi seveda „Piccolo“ poročal na dolgo in široko, o barbarizmu Slovencev ter bi pozival Barzilaia in celo Italijo na pomoč proti nam predrznežem, ker se ne puščamo žaliti in napadati. R-ev.

Dobro zasoljena. Te dni je bil prišel neki laški Tržčan k svojemu drugu, slovenskemu okoličanu ter mu je stavil to le vprašanje: „Kam ste vi Slovenci spravili one sode sardel (hotel je reči smole), ki ste jih bili nabavili za proslavo ruske zmage nad Japonci?“ Naš okoličan je pa odgovoril: „One sode smo mi spravili ravno v tisto zalogo, v katero ste vi spravili bengale in druge umetalne ognje, ki ste jih bili nabavili v proslavo dne 15. maja!“ Italijan, kakor vsi prisotni so Slovincu čestitali, da jo je tako „fino“ zasolil.

C. kr. avstrijske državne železnice. Od 1. oktobra 1907 naprej se dosedanje ime postaje Lesce-Bled ležeče na progi Trbiž-Ljubljana juž. žel. spremeni v Lesce; ime na progi krajevne železnice Trst-Poreč ležeče postaje Sv. Lucija-Portorose v Portorose ter končno ime na ravno tej krajevni železnici ežeče postajice Portorose v Portorose osebna postajica.

Pogoji za vsprejem na c. kr. živino-zdravniško akademijo v Lvovu. 1. Kakor reden slušatelj akademije more biti vsprejet oni kandidat, ki se izkaže s spričevalom zrelostnega izpita (matura) gimnazije ali realke. 2. Ako je svoje študije v minoletr letu na kaki drugi visoki šoli nadaljeval, mora se izkazati z dotičnimi dokumenti. 3. Doba študij traja osem semestrov, ali štiri leta. 4. Vpisovanje traja do osmega oktobra, počenši z prvim oktobrom. 5. Učni jezik je poljski.

Na tej edini slovanski akademiji je bilo do sedaj vpisanih mnogo Slovencev, Poljakov, Malorusov, Hrvatov, Čehov, Srbov in Bolgarov, katerim se študije na podlagi slovanskega jezika znatno olajšavajo, osobito, ker je vsakemu slušatelju dovoljeno delati izkušnje v materinskem jeziku, ker umejo gg. profesorji vse slovanske jezike.

Življenje v Lvovu je sploh bolj ugodno, nego pa na Dunaju. Klinika je urejena po švicarskem zistemu; vsak slušatelj ima priliko, da se popolnoma izuči v svoji stroki.

V Lvovu, dne 8./IX. 1907.

Rektorat

c. kr. živinozdravniške akademije.

Novi parniki avstrijskega Lloydja.

Prihodno nedeljo 16. t. m. ob 9. uri predpoludne prirede s pomola S. Carla poskusno vožnjo novega brzega parnika „Baron Beck“. — Ob 2. uri popoldne istega dne spuste v Lloydovem arzenalu v morje novi brzi parnik „Palacky“. Navzoč bo trgovinski minister dr. Fort, uprava Lloydova je povabila tudi vse člene poslanske in gospodske zbornice.

Cene kruhu so peki zopet povišali in sicer utemeljujejo to povišanje s podraženjem moke. Najceneji kruh bo stal odsej 36 stot. po kilogramu in sicer iz moke št. 2. Po 40 stotnik kilogram bodo pekli kruh iz moke št. 0; kruh, ki je stal doslej 40 stot., bo za 8 stot dražji, in drobno pecivo brez razlike se bo prodajalo po 4 stot. po komadu.

Akad. fer. društvo „Prosveta“ v Ljubljani. Na obnem zboru v Celju dne 5. t. m. novoizvoljeni odbor, se je v svoji seji dne 9. t. m. konstituiral tako-le: predsednik: cand. iur. Avg. Munda; podpredsednik: cand. iur. O. Fetič; tajnik: stud. iur. J. Klepec; blagajnik: stud. iur. Fran. Trampuž; knjižničar: stud. iur. A. Pleško; namestnika: stud. iur. R. Sajovic in stud. agr. A. Vedernjak; preglednika: cand. ing. J. Hočevar in cand. iur. A. Sodnik.

Poroke, rojstva, smrti. Od 1. do 7. t. m. se je v tržaški občini poročilo 46 parov. Rodilo se je 149 otrok, to je 76 moških in 73 ženskih; od teh 24 nezakonskih. Umrlo je 108 oseb in sicer 65 moških in 43 ženskih; od teh 31 izpod enega leta.

Loterijske številke izrebane dne 11. septembra 1907. Brno, 44 40 3 83 16. Inomost, 39 43 37 51 72.

TRŽAŠKA MALA KRONIKA.

Demonstracija proti podraženju kruha. Ker se je predvčerajšnjim skoraj nenadoma in nepričakovano zopet podražil kruh za 4 stotinke pri kg, so sinoči ljudje iz starega mesta, večinoma ženske — vseh skupaj kakih 500; oseb — priredili demonstrativni obhod po mestu. Mej obhodom so vsklikali: „Hočemo kruha!“ Pripoveduje se nam, da so nekje iz nekega okna polili demonstrante z vodo, a ti da so vsled tega s ka-menjem strli eno šipo.

Pretep na morju. 27-letni težak Viktor Litman je bil napravil predvčerajšnjim popoldne s tremi prijatelji mal izlet v čolnu po morju. Vračajoč se nazaj proti bregu, je pa njih čoln zadela ob čola Scipiona Scaroin Justa Bertucci. Sicer je bila burja porinila Litmanov čoln proti čolnu Scara in Bertucci. Vseled tega je bil navstal mej njimi spor in

Scaro in Bertucci sta pograbila, prvi poleno, a drugi neko kladivo in začela nabijati Litmana. Ta je bil tudi nekoliko ranjen na hrbtu. Ko sta Scaro in Bertucci prišla nazaj k obrežju, sta bila aretovana in odvedena na policijo, kjer so ju vzeli na zapisnik in ju potem izpustili.

Nož. 39-letni težak Baldasar Coscio, stanujoči v ulici Armencev št. 1, in 28-letni Andrej Lazzar, stanujoči v ulici del Fin št. 20, sta se včeraj popoldne okoli 5. ure sprla v krčmi „All' Alba“, ki je na obrežju Grumula. Sprla sta se bila nekaj radi dela. Lazzar se je pa tako daleč spozabil, da je šel iz krčme domov po dolg nabrušen nož in se potem s istim vrnil v krčmo. Ker je pa Coscio mej tem odšel iz krčme v neko žgarnjarno na Josipovem trgu, je Lazzar hitel tja za njim. K sreči je bil pa Coscio še pravočasno obveščen o Lazzarjevem namenu in je pozval redarja, ki je Lazzarja aretoval in odvedel na policijo. Na policiji so pa Lazzarja vzeli na zapisnik, mu zaplenili nož in potem njega izpustili.

Kam je šel? Marija Osternik, stanujoča na Vrdeh v ulici S. Cilino št. 1096, je prijavila včeraj na policiji, da je nje 39 letni mož Josip šel od doma še dne 6. t. m. in da se od tedaj ni več vrnil.

Nezanesljiva služkinja je 17 letna Laetitia M., stanujoča v ulici di Riborgo. Ta je bila včeraj v jutro ob 8. uri in pol aretovana v ulici Giosue Carducci. Aretovana je bila pa na zahtevo gospe Ide Denardi, stanujoče v ulici Ugo Foscolo št. 29. Laetitia je bila namreč tri dni v službi pri gospi Denardi in je tam ukradla za kakih 18 kron perila. Na policiji so jo vzeli na zapisnik in jo potem pridržali v zaporu.

Po pomoti? Neka Ida V. je stanovala do pred nekaj dnevi pri Arturu Zechin v hiši št. 16 v ulici Torricelli. Pred nekaj dnevi se je pa od tam preselila nekam v Kolonjo. A ko se je selila, je vzela seboj tudi za kakih 20 kron Zechinovega perila. In to je Zechini včeraj prijavil policiji.

Ogava je suknja? Meseca januarja tega leta je bil aretovan neki mešetar Anton O., ki je že imel opraviti se sodnijo; in sicer je bil aretovan, ker je bil osumljen radi tatvine. Našli so pa pri njem neko sivo suknjo, ki so mu jo zaplenili, ker je dognano, da ni bila njegova. Suknja je še vedno na razpolago nje lastniku, in sicer v uradu policijskih agentov v III. nadstropju policijskega poslopja.

Smešnica. Pri mlekarju. Kupovalec: „Po čim pa prodajate liter mleka?“ — Mlekar: „Po 32 stotink!“ — Kupovalec: „Ali mi je ne morete dati ceneje?“ — Mlekar: „Sedaj ne, ampak če počakate par minut...“

Koledar in vreme. Danes: Macedonij, škof; Večedrag; Pola. — Jutri: Amat, škof; Zrečnik; Površena. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 26.° Celzija. — Vreme včeraj: lipo.

Društvene vesti in zabave.

V nedeljo vsi k sv. Jakobu! Bodi naša deviza! Ta dan priredi čvrsta podružnica družbe sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu veliko vrtno veselico, na kateri bo sviral vrli „Citralniški orkester“ in na kateri bosta sodelovala „Citralniški“ pevski zbor in zbor društva „Ilirija“, obilo zabave bo vzbujala šaljiva tombola in šaljiva pošta; a kogar pete srbe, si jih bo lahko prav pošteno obrusil. Na svidenje torej v nedeljo 15. t. m. na vrtu „Kons. društva“ pri sv. Jakobu pod geslom: Mal položi dar, domu na oltar!

Vesti iz Goriške.

Goriški deželni zbor se ni sklican, ali kakor se čuje, bo pred razpuščenjem še zboroval na vsaki način.

V Kozani otvorijo dne 15. t. m. novo solsko poslopje.

Akad. fer. društvo „Adrija“ v Gorici otvori tretjo potovalno knjižnico v nedeljo dne 15. t. m. v Neblem (v Brdih) s tremi predavanji: „Čitanje in samoizobrazba“, „Narodnostne razmere obmejnih Slovencev“, „Legia Nazionale in družba sv. Cir. in Met.“ — Shod se bo vršil v dvorani na Križadi ob 4. uri popoldne.

Vesti iz Kranjske.

„Zadruga gostilničarjev, kavarnarjev, žganjetočilev in izkuhov v Ljubljani“ vabi na I. kranjski splošni gostilničarski shod, ki bo v Ljubljani dne 16. in 17. septembra 1907. Vspored: I. V ponedeljek, dne 16. septembra: sprejem gostov pri raznih vlakih; člani sprejemnega odseka bodo nosili znake v mestnih barvah. Zvečer komers v hotelu „Pri južnem kolodvoru“ (g. Seydel), kjer bo svirala popolna družbena godba in bo sodelovalo iz prijaznosti slavno slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“. Začetek ob 8. uri. Vstop prost.

II. V torek, dne 17. septembra do 9. dopoldne sestanek v restavraciji gospoda Križa „Pri Zvezdi“ na Cesarja Jožefa trgu.

III. Ob 9. uri dopoldne zborovanje v veliki dvorani „Mestnega doma“ z naslednjim dnevnim redom: A. 1. Pozdrav načelnikstva sklicovalnega odbora. 2. Volitev predsednika shoda. 3. Volitev dveh podpredsednikov. 4. Volitev dveh zapisničarjev. — B. 1. Predlog za odpravo vinske poskuševalne kleti v Ljubljani in ustanovitve vinskih sejmov po deželi. 2. O odpravi osmin ali takozvanih „bušenšankov“. 3. Akcija proti pivovarstvenemu kartelu napram gostilničarjem. 4. Predlog o zadecanju vina za privatnike. 5. Protest proti dajanju koncesij v najem

tretjim osebam. 6. Odprava prodaje piva privatnikom naravnost iz pivovaren in zahtevanje koncesijoniranja prodaje vina in piva v steklenicah. 7. Odprava privatnih nekoncesijoniranih izkuharij. 8. Predlog glede ustanovitve obrtnega sodišča v Ljubljani. 9. Strokovna organizacija zadrug na podlagi novega obrtnega zakona in o ustanovitvi strokovne šole. 10. Odprava prisilne uprave in rubežni koncesij. 11. O ustanovitvi gostilničarske deželne zveze in zavarovanja na starost. 12. Razni nasveti in predlogi.

IV. Ob 2. uri popoldne banket v hotelu „Ilirija“ (g. Novak) Kolodvorske ulice, kuvert štiri krone, brez pijače.

P. t. udeležniki shoda, kateri se že udeležijo tudi banketa, naj se blagovolijo zglasiti do 15. septembra zadrugnemu odboru ter priposlati 4 krone za kuvert in osebo.

Gospode načelnike zadrug in druge stanovske tovariše v ljudo prosimo, da delajo propagando za mnogoštevilno udeležbo tega shoda, in da svoje tovariše, ki bi slučajno ne dobili vabila v roke, povabijo na ta prvi gostilničarski kongres na Kranjskem. Kongres mora biti tej obrti v splošno korist in pričetek krepke združene organizacije.

Na noge za zboljšanje in napredek! Vabilo velja ob enem kakor vstopnica k shodu.

S tovariškim pozdravom
Ljubljanska I. gimnazija se razdeli.
„Slov. Narod“ poroča z Dunaja: Resnično je, da učna uprava na Dunaju in v Ljubljani dela na to, da se I. državna gimnazija v Ljubljani razdeli. Za nemške osnovne razrede se postavi nemški ravnatelj in samo nemški profesorji v vseh osmih razredih, za slovenske paralele pa slovenski podravnatelj s slovenskim učnim osebjem pod jerobstvom nemškega ravnatelja.

Vesti iz Istre.

Pevsko in bralno pevsko društvo „Slavec“ v Ricmanjih priredi v nedeljo dne 22. t. m. popoldne povodom obletnice otvoritve „Narodnega doma“ veselico. Slavnosti se udeleži tudi gosp. državni poslanec prof. Matko Mandič, ki bo imel slavlju primeren govor. Naprošajo se sl. bratska društva, da prijavijo svojo eventualno udeležbo do 15. t. m. Čisti dobiček veselice je namenjen v nabavo društvene zastave.

Vesti iz Koroške.

Za ljudske knjižnice so nadalje darovali slov. akad. fer. društvo „Gorotan“: g. Josip Mankoč, pri sv. Petru na Krasu, 28 knjig (razum ene vse Mohorjeve); tovariš cand. iur. Rud. Ravnik v Glinjah 2 knjigi; g. Vekoslav From, učitelj v Radincih, 11 knjig (5 Mohorjevih). Prisrčna hvala! Cen. rodoljube prosimo, da bi nam namesto knjig družbe sv. Mohorja blagovolili darovati druge knjige, n. pr. od „Slovenske Matice“ in druge, ker so Mohorjeve knjige skoraj po večini nerabljive za ljudske knjižnice. Doneski v denarju in primernih knjigah blagovolijo naj se poslati podpisane.

Za odbor: iur. Rafko Petrič, tč. predsednik, na Lešah, p. Prevalje, Koroško.

Vesti iz Stajerske.

Stolnim dekanom v Mariboru je imenovan g. kanonik dr. Ivan Mlakar.

Književnost in umetnost.

Ljubljanski „Zvon“. Septembrska številka prinaša troje pesmi Otona Zupančiča in še več drugih pesnitev lirskega in epskega značaja, nadaljevanje zgodovinske povesti dr. Ivana Tavčarja „Izza kongresa“, Šorlijeve novele „Klic čez vodo“ in Golarjeve kmečke povesti „Jelar in njegov sin“, potopisa dr. Tomiškega o Berlinu in VI. Levstika o Parizu, esaj dr. Nika Zupančiča „Ilirija“ itd. Med kritikami je med drugim ocena nove izdaje Kettejevih poezij in dr. Tumove brošure „Jugoslovanska ideja in Slovenci“.

„Slovan“. IX. zvezek ima sledečo vsebino: Milan Pugelj — Mozaik, Resnacija, Ljubljansko polje (pesmi), Ivan Lah — Klara (slika), Olčev Igo — V posetih pri Gregorčiču (memoarji), Milan Pugelj — Dalje na četrti strani.

Št. 19. „Kraško vinorejsko društvo v Tomaju“ registrirana zadruga z omejeno zavezo vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil
dne 22. septembra 1907 ob 4. pop.
v društvenih prostorih.

NAČELSTVO.

DORIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najvzpokoje sredstvo proti

DORIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

TEKOČINA GODINA

prirojena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Sila Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Jakoba in Josipa Godina, lekarna „Sila“ pri Farneto &

Steklenica stane K 1-40. In Trstu se ne odpošilja manje od 4 steklenice proti pol. povratu ali proti anticipaciji pošiljatelj stane K 2. Kratkej pošiljatelj in drugi

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov.

zdiranje zobov brez

= vsake bolečine

v zobarskem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Juscher

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Tovarna pohištva

Aleksand. Levi Minzi

ulica della Zesa št. 46

ZALOGA:

Piazza Rosario št. 1

Katalogi načrti in proračuni

NA ZAHTEVO.

Mnenje g. dr. S. Weiss-a

ravnatelja nižjeavstrijske dež. norišnice v Klosterneuburgu.

Gospod J. SERRAVALLO

TRST

Že dolgo časa rabim Vaše ŽELEZNATO KINA-VINO SERRAVALLO (Vino di China Ferrugin so Serravallo) bodi za bolnike ali pa privatno in na podlagi izkušenj lahko potrdim, da se je izpolnilo vse, kar sem pričakoval od tega vina.

Železnato Kina-Vino Serravallo je izvrstno krepilo v slučaju malokrvnosti, onemoglosti, slabega prebavljanja in slabega teka.

Uporabljal ga bom zatorej v takih slučajih in priporočal.

KLOSTERNEUBURG, 21. maja 1907.

Dr. S. WEISS.

Prvi valjčni mlin Josefa Krausa sinovi

Delniška družba v Osjeku.

Glavno zastopstvo

za Trst, okolico, Istro, Goriško
in Dalmacijo

Friderik Schwarz, Trst

ulica Valdirivo št. 3

TELEFON 945

Sobni slikar in lakirar GIORGIO PRIFTI, Trst

ulica San Michele št. 5

Slika sobe v vsakojakem umetniškem slogu, izvršuje tapetirarska dela s papirjem, prevzema dela novih zgradb. CENE ZMERNE

Tovarna in zaloga barv, oljev in povlak

Raffaello Spazzali

se je preselila v ulico Riva Pescatori 20 Trst

TELEFON 19-39.

Tržiška tovarna za olja, mazilo za vozove, kemiški proizvodi

Kollar & Breitner

Tovarne: Katram, Asphalt, Karton za pokrivanje, lesni Cement, Karbolinej, Naftalina „GROSSOL“ itd. itd.

Grossol

za sedaj priznana kakor najbolje in najtrajnejše mazilo, ki ohranja nove in stare plasti na asfaličnih kartonih, skrilnih ploščah in vsakovrstnem lamarinu.

Asfaltirani kartoni, izolatorni kartoni, lesni cement, karbolinej, karbolna kralina, asfalti in drugi proizvodi iz asfalta in katrama, opolizla olja, mast za stroje, mazila za vozove, priznane in najboljše znamke (registrirane) mast za vagoni, mast-vaselina za kože, mast za orožje, voščilo za čevlje itd.

Tovarna in pisarna v TRŽIČU (Monfalcone) pri Trstu.

HOTEL BALKAN

70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Cene zmerno. Pečak & Kogel

HOTEL BALKAN

Na brodu (novela), Vladimir Levstik — Pastor (pesem), Ante Beg — Črna gora (povest), Vladimir Levstik — Junaki (pesem), Hans Ungnad baron Sovneški, ustanovitelj slovensko-krvatskega biblijskega zavoda (životopis), Pavel Golob — Pod oknom (pesem), Savo Zagorski — Ob preranem grobu (pesem), Al. Jirasek — Psoglavci (zgodovinska slika), Ljstek (književnost, glasba, umetnost, razno), Številka ima 10 slik in 2 umetniški prilogi.

Dom in Svet. Septembrska številka prinaša pesmi Griše, Strniše in V. Remeca, Finžgarjevo zgodovinsko povest „Pod svobodnim solncem“, novelo Lee Fatur „V žaru juga“, črtico Pavla Perka „Pismo“, razpravo dr. Plečnika „Vročinska bolezen ali legar“ in raznih drugih spisov. Med kritikami je med drugim ocena druge izdaje Kettejevih poezij in dr. Šorlijevega romana „Pot za razpotjem“. Številka diči 14 slik.

Gospodarstvo.

Premog se draži.

Od 1. septembra t. l. se je na Dunaju premog za hišno uporabo podražil za 18 stot. To je že četrtičkrat v tem letu, da se je na Dunaju podražil premog. Temu podraženju je kriva šlezjska konvencija premoga.

Razne vesti.

Avstro ogrski častnik v japonski armadi. Nadporočnik Viljem Höss 2. pijo-nirskega batalijona, pridelen generalnemu štabu, se pada te dni na Japonsko, kjer ustopi v japonski pešpolk. Njegova služba bo slična oni, ki jo imajo inozemski častniki, prideleni v službovanje pri naši armadi.

O pr. št. Pt. IV. 64/95
208/LProstovoljna sodna dražba
nepremičnin.

Od strani c. kr. okrajne sodnije za civilne stvari I. odd. v Trstu prodajo se po javni dražbi vsled prošnje gosp. odvetnika dr. Otokar Rybář-a, kakor varuha ml. Antonije Crisanaz in oskrbnika umobolne Julijane vdove Crisanaz spodaj navedene nepremičnine s pripadki vred in sicer:

I. Sv. Mar. Magd. Spodnja:

Tab. št.	Kat. št.	Tab. št.	Kat. št.
1146	415	1149	415
1150	415	1148	415
1152	417	1153	418
1154	418	1155	419
1156	418	1157	419
1158	421	1160	422
1161	423	1162	423
2363	424	1159	421
1725	416	2150	414

II. V Plavjah:

Vložna št. 33, kat. št. 108, 1166/4, 1166/2, 1166/3, 1166/1, 67/1, 67/2.
--

III. V Kijah:

Vlož. št. 412, zem. telo 4, kat. št. 82/6, z. t. 4 kat. št. 82/5, z. t. 5, kat. št. 487, z. t. 5 kat. št. 122, z. t. 5, kat. št. 123.

IV. V Dolini.

vlož. št. 155, zem. telo 1

tem, da se določuje kot manjši ponudek Kron 107.000.

Dražba se obdrži dne 24. septembra 1907 ob 9. in pol uri predpoludne v sobi št. 31 podpisane sodišča.

Ponudbe pod najmanjši ponudkom se ne sprejmejo.

Upnikom, ki so zavarovani na zemljišču, ostane pridržana njih zastavna pravica brez ozira na dostatnost.

Izkupile dražbe bo sodno ohranjeno.

Dražbene pogoje je mogoče pregledati v pisarni podpisane sodišča do dneva naroka, od 9. ure predp. do 1. ure popoldne (soba št. 30.)

V smislu § 278 izvans. post. je lastnica malaletni Antoniji in umobolni Julijani udovi Crisanaz, zastopanima po odvetniku Dr. O. Rybář-u, njunemu varuhu oziroma oskrbniku, pridržan rok 3 dni po dovršenem začasnem domiku, da ga s svojim deficitivnim pristopom napravijo definitivnim.

C. kr. okr. sodnija za civilne stvari
oddelek I.

TRST, dne 25. julija 1907.

(L. S.)

UBIRALEC in popravilatelj glasovir-jev se priporoča slavnemu občinstvu. — Andrej Pečar, ulica Dante Alighieri 3. 1030

Maloruski. Išče se prevajatelj iz nemškega v malorusko. Oglasiti se je pri In-seratnem oddelku Edinosti. 1345

Kupim veliko že rabljeno pisalno mizo. Ponudbe pisane ali ustne, na Inseratni oddelk Edinosti pod „Pisalna miza“. 1346

Prodajo se dva l. brčka. Ulica dell'Industria 525, I. nad. 1118

Takoj se odda v najem novo stanovanje: dve sobi kabinet in kuhinja, ulica Commerciale 463. 1116

Stenograf za nemščino, slovenščino, išče službo. — Ponudbe pod „FRANZ“, postrestante, Ljubljana. 1106

Mlad mož želi poučevati ruski in poljski jezik s slovenskim, nemškim in italijanskim učnim jezikom. Ponudbe pod „RUŠČINA“ do nedelje na upravo „Edinosti“. 1120

Išče se trgovski pomočnik. Naslov pove „In-seratni oddelk Edinosti“. 1118

Podpisani naznanja slavn. občinstvu, da je odprl svojo novo gostilno v ulici dell' Industria št. 5, ter se priporoča za obilen obisk Fran Štrancar. 943

Majcen Miloš Trst, ulica Ferriera št. 30. Priporoča slav. občinstvu svojo mizarstvo delavnico. 878

Iščem mladeniča 16—17 let starega, večjega slovenskega in nekoliko italijanskega jezika. Naslov: Karlo Markuža, ulica Giacinto Gallina št. 6. 1110

Trgovskega vajenca sprejme takoj večja trgovina z mešanim blagom na Dolenskem. Ponudbe pod št. „100“ na „Inseratni oddelk Edinosti“. 1088

Stenograf za nemščino išče službo. Ponudbe pod „FRANZ“, poste restante, Ljubljana. 1105

Iščem priprosto čedno opravljeno sobo — tudi izven mestnega osredja. — Ponudbe pod „SLAVIN“ na „Inseratni oddelk Edinosti“. 1113

Iščem sobo z dobro hrano v bližini „Narodnega doma“. Ponudbe pod „SLOVAN“ na „Inseratni oddelk Edinosti“.

JAKOB BELEC

posesnik v Zg. Otok — pošta Radovljica

prodaja namizno sadje

v množini od 50 kg naprej ali celotne vagone.

„ALLIANZ“

delniška družba za zavarovanje na življenje in rente na Dunaju
Ustanovljena leta 1890.

Družba vsprejema ljudska zavarovanja na življenje v tedenskih obrokih od 10 stot. naprej. Zavarovanja za vse sloje z zdravniškim spričevalom ali brez njega.

Dne 31. decembra 1906. je bilo v prometu 283.342 polie

z zavarovalno glavnico K 88.692.338.10

Garancijski fond znašajo po bilanci leta 1906 11.013.456.42

Za informacije in prospekte obrniti se je na glavno agencijo „ALLIANZ“

TRST, via della Caserma št. 13.

Urad je odprt od 9. ure predpoludne do 3. popoldne.

(Vsprejemajo se lokalni agenti in produkterji)

Mirodilnica Gius. Macorin, Trst

Piazza Carlo Goldoni 6

Zaloga barv, povlakov, oljev, čopičev.

Specijaliteta parfimerije. Prah za skisano vino.

Učilišče in vzgojevališče za deklice.

Temeljiti pouk po učnem načrtu za osemrazredne ljudske šole na Primorskem. Letna plača 500 kron. — Hiša z vrtom, lep in zdrav kraj, krasen razgled na morje, kopališče. Sprejemajo se tudi deklice v oskrbo čez dan. — Pouk v slovenskem, nemškem, italijanskem, francoskem in angleškem jeziku; v godbi, glasovir, gosli, oltre, petje, v ženskih ročnih delih, v risanju in slikanju. — — — — —

ŠOLSKE SESTRE — Trst, ulica Pasquale Besenghi 6

GIUSEPPE CRAMER — TRST

ulica Madonna del Mare št. 10. — Telefon 1949.

Kovač-mehanik, avtorizovani inštalator za vodo, plin, klosete in kopelji.

Prodaja mrežic za plin in v to spadajoče potrebščine.

Popravlja kolesa (bicikle) in šivalne stroje

CENIKI NA ZAHTEVO BREZPLAČNO.

Največja prihranitev časa.

pripravilnica za izpit vojaškega dobrovoljstva

Tečaj za sprejem v zadnji razred kake srednje šole.

(Naučni jezik: italijanski in nemški)

Paralelni tečaji — italijansko in nemško — za zrelostni izpit na srednjih šolah. Avtorizovani od visokega c. kr. namestništva, pod ravnanstvom prof. RICHARDA MICKS. — Dvanajst usposobljenih in v službi stoječih profesorjev.

TRST, ulica delle Poste 10 TRST, ulica delle Poste 10

The Albolina Company

Prva tovarna luga za žetanje na mrzlo brez priprav in truda

TRST — ulica Torricelli št. 6 — TRST

Prodaja po vseh prodajalnicah.

Zovarna daje uzorce na poskušajo brezplačno.

CREMA MARSALA DEPAUL

Vino-likier bolj redilno, nego alkoholčno.

Povsod najvišje pohvale.

Pazite na ponarejanja.

V najem se odda staro vpeljeno

gostilno, oziroma

prodaja se hiša

z celo gostilniško opravo; zraven tega

še druga hiša, ter trgovina in za-

loga stavbinskega lesa. Cel kompleks

je velik in lega na jako ugodno-lepem

kraju v Gorici. Naslov pove „Inseratni

oddelek Edinosti“ pod „št. 1092“.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem prevzel na novo preurejeno

pekarno

ulica Sette Fontane št. 1

v kateri se dobi

svež kruh 3-krat na dan

sladčice in razna vina v buteljkah.

Sprejme se domači kruh v pečivo

Za obilen obisk se priporoča

ANTON PAHOR.

DROGERIJA Josip Zigon ul. Caserma

Filijalka na Proseku št. 149

Izbor drog, barv, čopičev, pekarskih

parfumov, fin. mila. — Zaloga mineralne vode,

roška za parkete, na mrzlo pripravljeno

strupa tamariado, malineva itd. itd.

SLIKAR - DEKORATER

Giuseppe de Franceschi

Trst, ulica Boschetto št. 6

izvršuje vsakojako slikanje sob v

različnem modernem sklađu

Tapeciranje s papirjem.

DELO DOVRŠNO. CENE ZMERNE.

Franc Skok

tapecirar

Trst, ulica Giovanni Boccaccio 4

Izdela vsako tapecirsko delo

kakor posteljni vzmet, žimnice, zavese itd.

CENE ZMERNE.

Za vsakovrstne naročbe mine-

ralnih vod, obrnite se na cen-

tralno zalogo vseh naravnih

mineralnih vod

Angelo Devetak — Trst

ulica Acquedotto 22. — Tel. 1484

ANTON SKERL

mehanik, zaprskani avtomobili.

Trst - Carlo Goldenijev trg II. - Trst

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih zvončkov, luge

in prodaja gramofonov, zvončkov in fonografov

Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična

delavnica za popravljanje šivalnih strojev, koles

motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.

TELEFON št. 1734.

BOGOMIL PINO

bivši urar v Sežani.

ima svojo novo

prodajalnico ur

v TRSTU

ulica Vincenzo Bellini št. 18

nasproti cerkve sv. Antona novega

Prodaja vsakovrstne ure in popravila iste

po zmernih cenah in z jamstvom.

Odlikovana tovarna glasovirjev

E. Warbinek

Trst, Piazza Carlo Goldoni 12

(vogel Corso - Via Nuova)

Specijaliteta pianinov, glasovir-

jev svetovnih tvrdk Steinway in

Jons v New-Yorku, Schweighofer itd.

Elekt. pianini, orkestroni, harmoniji

Izposoje. — Menjuje. — Daje na obroke.

Popravlja. — Akordira po zmernih cenah.

F. Pertot urar

Trst, ulica Poste Nuove 9

žepne ure najboljših tovarn

Najnovije stenske ure. Izbor ur za birmo in

za darila. Popravlja po zelo nizkih cenah.